

cientis: est enim comparatio animæ ad corpus, sicut est comparatio artis ad artificiatum, ut dicit Philosophus Lib. VII. Moral. Endemiorum cap. v. Quidquid autem explicite in artificiato ostenditur, hoc totum implicite, & originaliter in ipsa arte continetur; & similiter etiam quicquid in partibus corporis apparet, totum originaliter, & quodammodo implicite in anima continetur. Sicut ergo artis opus non esset perfectum, si artificiato aliquid deesset eorum quæ ars continet; ita nec homo posset esse perfectus, nisi totum quod in anima implicite continetur, exterius in corpore explicetur; nec etiam corpus ad plenum proportionaliter responderet animæ. Cum ergo oporteat in resurrectione corpus hominis esse animæ totaliter correspondens, quia non resurgit nisi secundum ordinem quem habet ad animam rationalem; oporteat etiam hominem perfectum resurgere, utpote quod ad ultimam perfectionem consequendam reparatur: oportet quod omnia membra quæ nunc sunt in corpore, in resurrectione hominis reparentur.

Ad primum ergo dicendum, quod membra dupliciter possunt considerari in comparatione ad animam: vel secundum habitudinem materiæ ad formam, vel secundum habitudinem instrumenti ad agentem. Eadem est enim comparatio totius corporis ad totam animam, & partium ad partes, ut dicitur in II. de Anima, text. ix. Si ergo membrum accipiat secundum primam comparationem, finis ejus non est operatio, sed magis perfectum esse speciei; quod etiam post resurrectionem requiretur. Si autem (1) membrum accipiat secundum secundam comparationem, sic finis ejus est operatio; nec tamen sequitur quod quando deficit operatio, frustra sit instrumentum: quia instrumentum non solum servit ad exequendam operationem agentis, sed ad ostendendum virtutem ipsius: unde oportebit ut virtus potentialium animæ instrumentis corporis demonstraretur, etsi nunquam in actum prodeant, ut ex hoc commendetur Dei sapientia.

Ad secundum dicendum, quod intestina resurgunt in corpore, sicut & alia membra; & plena erunt, non quidem turpibus superfluitatibus, sed nobilibus humiditatibus.

Ad tertium dicendum, quod actus quibus mereamur, non sunt proprie loquendo manus, vel pedis, sed hominis totius; sicut & operatio artis non attribuitur instrumento, sed artifice, ut Philosophus dicit I. Ethic. cap. ix. Quamvis ergo membrum quod ante poenitentiam est mutilatum, non sit cooperatum homini in statu illo quo gloriam post meretur, tamen ipse homo meretur ut totum præmieretur, qui ex toto quod habet, Deo servit.

SOLUTIO II.

Ad secundam quæstionem dicendum, quod anima habet se ad corpus animatum sicut ars ad artificiatum, & ad partes ejus sicut ars ad sua instrumenta; unde & corpus animatum organicum dicitur. Ars autem utitur instrumentis quibusdam ad operis intenti executionem, & hæc instrumenta sunt de prima intentione artis. Utitur etiam aliis instrumentis ad conservationem principalium instrumentorum, & hæc sunt de secunda intentione artis; sicut ars militaris utitur gladio ad bellum, & vagina ad gladii conservationem. Ita etiam in partibus corporis animati quæ-

(1) Al. anima. (2) Al. & non sunt. (3) Al. fames. etiam ms. sed in Supplem. quæst. lxxx. art. 3. dealterari,

dam ordinantur ad operationes animæ exequendas, sicut cor, hepar, manus, & pes; quædam autem ad conservationem aliarum partium, sicut folia sunt ad cooperimentum fructuum: ita etiam capilli, & unguis sunt in homine ad custodiam aliarum partium: unde sunt de secunda perfectione corporis humani, quamvis non de prima. Et quia homo resurget in omni perfectione suæ naturæ, propter hoc oportet quod capilli, & unguis resurgant in ipso.

Ad primum ergo dicendum, quod illæ superfluitates expelluntur à natura quasi ad nihil utiles, unde non pertinent ad perfectionem corporis humani; secus autem est de aliis superfluitatibus, quas sibi natura retinet ad generationem capillorum, & unguium, quibus indiget ad membrorum conservationem.

Ad secundum dicendum, quod semine non indiget ad perfectionem individui, sicut capillis, sed solum ad perfectionem speciei.

Ad tertium dicendum, quod capilli, & unguis nutriuntur, & augentur; & sic patet quod aliqua operatione participant, quod non posset esse, nisi essent partes aliquo modo ab anima perfectæ: & quia in homine non est nisi una anima, scilicet anima rationalis, constat quod ab anima rationali perfectæ sunt, quamvis non usque ad hoc quod operatione sensus participant, sicut nec ossa, de quibus constat quod resurgent, (2) & sunt de integritate individui.

SOLUTIO III.

Ad tertiam quæstionem dicendum, quod quicquid pertinet ad integritatem humanæ naturæ in resurgente, hoc totum in eo resurget ratione prædicta: unde oportet quod illa humiditas corporis resurgat in homine quæ ad integritatem ejus pertinet. Est autem in homine triplex humiditas. Quædam enim humiditas est in recedendo à perfectione hujus individui, vel quia est in via corruptionis, & à natura abjicitur, sicut urina, sudor, (3) sanies, & hujusmodi; vel quia à natura ordinatur ad conservationem speciei in alio individuo, sive per actum generantem, sicut semen, vel per actum nutrientem, sicut lac: & nulla talium humiditatum resurget, eo quod non est de perfectione individui resurgentis. Secunda humiditas est quæ nondum pervenit ad ultimam perfectionem quam natura operatur in individuo, sed est ad illam ordinata à natura; & hæc est duplex. Quia quædam est quæ habet aliquam formam determinatam, secundum quam continetur inter partes corporis, sicut sanguis, & alii tres humores, quos natura ordinavit ad membra, quæ ex eis (4) generantur; sed tamen habent aliquas formas determinatas, sicut & alia partes corporis: & ideo resurgunt cum aliis partibus. Quædam vero humiditas est in via transeundi de forma in formam, scilicet de forma humoris in formam membræ: & talis humiditas non resurget, quia post resurrectionem partes corporis singulæ in suis formis stabiliuntur, ut una in aliam non transeat: & ideo non resurget illa humiditas quæ est in ipso actu transeundi de forma in formam. Hæc autem humiditas potest in duplici statu accipi: vel secundum quod est in principio transmutationis, & sic (5) vocatur ros, illa scilicet humiditas quæ est in foraminibus parvarum venarum: vel secundum quod est in progressu transmutationis, & incipit jam (6) dealbari, & sic vocatur cambium. In neutro autem statu resurget. Tertium genus humi-

(4) Nicolai vegetantur. (5) Al. vocatur os. (6) Ita etiam ms. sed in Supplem. quæst. lxxx. art. 3. dealterari, & mox dealterata.

ditatis est quod jam pervenit ad ultimam perfectionem quam natura intendit in corpore individui, quæ jam est dealbata, & incorporata membris: & hæc vocatur glutem; & cum sit de substantia membrorum, resurget, sicut alia membra resurgunt.

Ad primum ergo dicendum, quod caro, & sanguis in verbis illis Apostoli non accipiuntur pro substantia carnis, & sanguinis, sed pro operibus carnis, & sanguinis, quæ sunt opera peccati, vel opera animalis vitæ. Vel secundum quod dicit Augustinus in Enchirid. cap. xci. caro, & sanguis accipitur ibi pro corruptione, quæ nunc dominatur in carne, & sanguine: unde etiam subditur in verbis Apostoli: *Neque corruptio incorruptionem.*

Ad secundum dicendum, quod sicut membra servientia generationi erunt post resurrectionem ad integritatem humanæ naturæ, non ad operationem quæ nunc exercetur per membra illa; ita & humores erunt in corpore non ad restaurationem deperditæ, sed ad integritatem humanæ naturæ reparandam, & ad virtutis naturalis ostensionem.

Ad tertium dicendum, quod sicut sunt elementa in via generationis respectu corporum mixtorum, quia sunt eorum materia, non autem ita quod semper sint in transeundo in corpore mixto; ita etiam humores se habent ad membra: & propter hoc sicut elementa in partibus universi habent formas determinatas, ratione quarum sunt in perfectione universi, sicut corpora mixta; ita & humores sunt de perfectione corporis humani, sicut & alia partes, quamvis non perveniant ad totam perfectionem, sicut alia partes; nec elementa habent ita perfectas formas sicut mixta. Sicut autem partes omnes universi perfectionem à Deo consequuntur non æqualiter, sed secundum suum modum unumquodque; ita etiam humores aliquo modo perficiuntur ab anima rationali, non tamen eodem modo sicut partes perfectiores.

SOLUTIO IV.

Ad quartam quæstionem dicendum, quod unumquodque sicut se habet ad esse, ita ad veritatem, ut in II. Metaph. text. iv. dicitur: quia illa res vera est quæ ita est, ut videtur cognitori secundum actum; & propter hoc Avicenna dicit tract. 11. Metaph. cap. xv. quod veritas uniuscujusque rei est proprietas sui esse quod stabilitum est ei: & secundum hoc aliquid dicitur esse de veritate humanæ naturæ, quia proprie pertinet ad esse humanæ naturæ, & hoc est quod participat formam humanæ naturæ; sicut verum aurum dicitur quod habet veram formam auri, ex qua est proprium esse auri. Ut ergo videatur quid sit illud quod est de veritate humanæ naturæ, sciendum, quod circa hoc est triplex opinio.

Quidam enim posuerunt, quod nihil de novo esse incipit de veritate humanæ naturæ; sed quicquid ad veritatem humanæ naturæ pertinet, totum fuit in ipsa institutione humanæ naturæ de veritate ejus, & hoc per seipsum multiplicatur ut ex eo possit semen decidi à generante, ex quo filius generetur: in quo etiam illa pars decisa multiplicatur, & ad perfectam quantitatem pervenit per augmentum, & sic deinceps; & ita multiplicatum est totum genus humanum.

Unde secundum hanc opinionem quicquid ex alimento generatur, quamvis videatur speciem carnis, aut sanguinis habere, non tamen pertinet ad veritatem humanæ naturæ.

(7) In editione Nicolai deest quod scilicet est ex semine generatum. (8) Al. quod radicale dicitur. (9) Al. percunctatæ. Nicolai pertractatæ.

Alii vero dixerunt, quod aliquid de novo additur ad veritatem humanæ naturæ per transmutationem naturalem alimenti in corpus humanum, considerata veritate humanæ naturæ in specie, ad cuius conservationem ordinatur actus generativæ virtutis. Si autem veritas humanæ naturæ in individuo consideretur, ad cuius conservationem, & perfectionem actus nutritivæ virtutis ordinatur, non additur aliquid per alimentum quod sit primo de veritate humanæ naturæ hujus individui, sed solum secundario. Ponunt enim quod veritas humanæ naturæ primo & principaliter consistat in humido radicali, (7) quod scilicet est ex semine generatum, ex quo est prima constitutio corporis humani: quod autem convertitur de alimento in veram carnem, & sanguinem, non est principaliter de veritate humanæ naturæ illius individui, sed secundario; sed potest esse principaliter de veritate humanæ naturæ alterius individui quod ex semine illius generatur. Semen enim ponunt esse superfluum alimenti, vel cum admixtione alicujus quod est primo de veritate humanæ naturæ in generante, ut quidam dicunt; vel sine admixtione ejus, ut dicunt alii; & sic quod est humidum nutrimentale in uno, fit humidum radicale in alio.

Tertia opinio est, quod aliquid de novo incipit esse principaliter de veritate humanæ naturæ etiam in isto individuo: quia non est distinctio talis in corpore humano, ut aliqua pars materialis signata de necessitate per totam vitam remaneat; sed ad hoc indifferenter se habet quælibet pars signata accepta, quod maneat semper quantum ad id quod est species in ea, sed potest fluere, & refluxere quantum ad id quod est materiæ in ipsa: & sic humidum nutrimentale non distinguitur à radicali ex parte principii, ut dicatur radicale quod est ex semine generatum, nutrimentale quod generatur ex cibo; sed magis distinguitur ex termino, (8) ut radicale dicatur quod ad terminum generationis pervenit per actum generativæ, vel etiam nutritivæ virtutis; sed nutrimentale, quia nondum pervenit ad hunc terminum, sed est adhuc in via nutriendi.

Et hæc tres opiniones in II. Lib. dist. xxx. quæst. 11. art. 1. in corp. plenius (9) positæ, & investigatæ sunt: & ideo non debent hic repeti, nisi quantum ad propositum pertinet.

Sciendum est ergo, quod secundum has opiniones diversimode ad hanc quæstionem oportet respondere.

Prima enim opinio per viam multiplicationis quam ponit, potest ponere perfectionem veritatis humanæ naturæ & quantum ad numerum individuorum, & quantum ad debitam quantitatem uniuscujusque individui absque eo quod ex alimento generatum est; quod quidem non additur nisi ad resistendum consumptioni, quæ posset induci per actionem caloris naturalis, sicut argento apponitur plumbum, ne ex liquefactione consumatur. Unde cum in resurrectione oporteat naturam humanam in sua perfectione reparari, nec calor naturalis tunc agat ad consumptionem humidi naturalis, nulla necessitas erit quod resurgat aliquid in homine quod ex alimento sit generatum; sed resurget tantum illud quod fuit de veritate humanæ naturæ individui, & per decisionem, & multiplicationem ad prædictam perfectionem pervenit in numero, & quantitate.

Secunda autem opinio, quia ponit quod eo quod generatur ex nutrimento, indiget ad perfectionem quan-

quantitatis individui, & ad multiplicationem quæ fit per generationem, necesse habet ponere aliquid de hoc in quod conversum est alimentum, resurgere; non tamen totum, sed solum quantum indiget ad perfectam reintegrationem naturæ humanæ in omnibus suis individuis: unde ponit hæc opinio, quod totum illud quod fuit in substantia seminis, resurget in illo homine qui ex illo semine generatus est, quia hoc est principaliter de veritate humanæ naturæ in ipso. De eo autem quod postea advenit per nutrimentum, tantum resurget in eo, quantum est necessarium ad perfectionem quantitatis, & non totum: quia hoc non pertinet aliter ad veritatem humanæ naturæ nisi quatenus natura indiget eo ad perfectionem quantitatis. Sed quia hoc humidum nutritivum fluit, & refluit, hoc ordine reparabitur quod illud quod fuit de substantia corporis hominis, totum reparabitur, & de eo quod secundo, & tertio, & deinceps advenit, quantum necessarium est ad quantitatem reintegrandam duplici ratione. Primo, quia super hoc quod advenit inductum fuit, ut illud quod primo erat deperditum repararetur; & ideo non ita principaliter pertinet ad veritatem humanæ naturæ sicut præcedens. Secundo, quia adjunctio extranei humidum ad primum humidum radicale facit quod totum permixtum non ita perfecte participet veritatem speciei sicut primum participabat, ut ponit exemplum Philosophus in I. de generat. text. lxxxviii. de aqua permixta vino, quæ semper ejus virtutem debilitat, ita quod in fine ipsum aquosum redit. Unde sicut secunda aqua, quamvis assumatur in speciem vini, non tamen ita perfecte speciem vini participat sicut prima quæ in vinum assumebatur; ita quod de alimento secundo in carnem convertitur, non ita perfecte attingit ad speciem carnis sicut primo convertebatur: & ideo non ita pertinet ad veritatem humanæ naturæ, nec ad resurrectionem. Sic ergo patet quod hæc opinio ponit resurgere totum id quod est de veritate humanæ naturæ principaliter, non autem totum quod est de veritate humanæ naturæ secundario.

Tertia autem opinio quantum ad aliquid differt à secunda, & quantum ad aliquid convenit cum ea. Differt quidem quantum ad hoc quod ponit totum quod est sub forma carnis, & ossis, eadem ratione ad veritatem humanæ naturæ pertinere: quia non distinguit aliquid materiale signatum permanens in homine toto tempore vitæ ejus, quod per se pertinet ad veritatem humanæ naturæ, & primo; & aliquid fluens, & refluens, quod pertinet ad veritatem humanæ naturæ solum propter quantitatis perfectionem, non propter primum esse speciei, sicut secunda opinio dicebat: sed ponit omnes partes quæ non sunt præter intentionem naturæ aggeneratæ, pertinere ad veritatem humanæ naturæ quantum ad id quod habent de specie, quia sic manet; non autem quantum ad id quod habent de materia, quia sic fluunt, & refluant indifferentem, ut ita etiam intelligamus contingere in partibus hominis unitis sicut contingit in tota multitudine civitatis; quia singuli subtrahuntur à multitudine per mortem, aliis in locum eorum succedentibus: unde partes multitudinis fluunt, & refluant materialiter: sed formaliter manent, quia ad eadem officia, & ordines substituantur alii, à quibus priores subtraherentur: unde de reipublica una numero manere dicitur. Et similiter etiam dum quibusdam partibus fluentibus aliæ reparantur in eadem figura, & in eodem situ, omnes

(1) Al. & redeunt. (2) In Supplement. loc. cit. art. 4. concordat cum illa, aliis omissis.

partes fluunt (1) & refluant secundum materiam, sed manent secundum speciem; manet nihilominus unus homo numero. Sed convenit tertia cum secunda opinione, quia ponit quod partes secundo advenientes non ita perfecte pertinent ad veritatem speciei sicut quæ primo advenierunt: & ideo idem quod ponit resurgere in homine secunda opinio, ponit tertia, sed non penitus eadem ratione. Ponit enim, totum illud quod ex semine generatum est, resurgere, non quia alia ratione pertinet ad veritatem humanæ naturæ quam hoc quod postea advenit, sed quia perfectius virtutem speciei participat; quem ordinem ponebat secunda opinio in his quæ postea advenierunt ex alimento: in quo etiam hæc opinio (2) concordat cum alia, scilicet secunda.

Ad primum ergo dicendum, quod res naturalis non est id quod est, ex sua materia, sed ex sua forma: unde quamvis illud materiam quod quandoque fuit forma carnis bovina, resurget in homine sub forma carnis humanæ, non sequitur quod resurget caro hominis: ita enim etiam posset concludi quod resurgetur limus, de quo formatum est corpus Adæ. Tamen prima opinio concedit hanc rationem.

Ad secundum dicendum, quod costa illa non fuit in Adam de perfectione individui, sed ordinata ad multiplicationem speciei: unde non resurget in Adam, sed in Eva, sicut & semen non resurget in generante, sed in generato.

Ad tertium dicendum, quod secundum primam opinionem facile est ad hoc respondere: quia carnes comestæ numquam sunt de veritate humanæ naturæ in comedente; fuerunt autem de veritate humanæ naturæ in eo cuius carnes comeduntur: & ita resurgent in primo, & non in secundo. Sed secundum secundam opinionem, & secundum tertiam unusquisque resurget in illo in quo magis accessit ad perfectam participationem virtutis speciei; & si æqualiter in utroque accesserit, resurget in illo in quo primo fuit: quia in eo primo habuit ordinem ad resurrectionem ex conjunctione ad animam rationalem illius hominis: & ideo si in carnibus comestis fuit aliqua superfluitas quæ non pertinet ad veritatem humanæ naturæ in primo, resurgere poterit in secundo; alias illud quod pertinebat ad resurrectionem in primo, resurget in eo, & non in secundo; sed in secundo, loco ejus sumetur vel aliquid de eo quod ex aliis cibis in carnem secundi conversum est; vel si nullo cibo unquam pastus fuisset nisi carnibus humanis, divina virtus aliunde suppleret quantum indiget ad perfectionem quantitatis, sicut supplet in illis qui ante perfectam ætatem decedunt. Nec per hoc aliquid præjudicatur identitati in numero, sicut nec præjudicatur per hoc quod partes secundum materiam fluunt, & refluant.

Ad quartum dicendum, quod secundum primam opinionem facile est solvere: quia ponit quod semen non est ex superfluo alimenti, unde carnes comestæ non transeunt in semen, ex quo pueri generantur. Sed secundum alias duas opiniones dicendum est, quod non est possibile quod totum quod fuit in carnibus comestis, in semen convertatur: quia post multam depurationem cibi pervenitur ad decoctionem seminis, quod est superfluitas ultimi cibi. Illud autem quod de carnibus comestis in semen convertitur, magis pertinet ad veritatem humanæ naturæ in eo qui ex semine nascitur, quam in illo ex cuius carnibus semen est generatum: & ideo, secundum regulam prius datam, hoc quod in semen conversum est, resur-

surget in eo qui ex semine nascitur; residuum autem materiam resurget in illo ex cuius carnibus comestis semen est generatum.

Ad quintum dicendum, quod embrya non pertinent ad resurrectionem ante animationem per animam rationalem: in quo statu jam multum advenit supra substantiam seminis de substantia nutrimenti, quia puer in utero matris nutritur: & ideo si aliquis embryus vescatur, & ex superfluo illius cibi generetur aliquis, illud quod erit in substantia seminis, resurget quidem in eo qui ex semine generatur, nisi in illo contineretur aliquid quod fuisset de substantia seminum in illis ex quorum carnibus comestis semen generatum est, quia hoc resurgeret in primo, & non in secundo; residuum autem carni comestæ, quod non est conversum in semen, constat quod non resurget in primo, utriusque divina potentia supplente quod deest. Prima autem opinio hac objectionem non arctatur, cum non ponat semen esse ex superfluo alimenti; sed alie multe rationes sunt contra eam, ut in II. Lib. dist. xxx. quæst. 11. art. 2. patuit.

SOLUTIO V.

Ad quintam questionem dicendum, quod illud quod est materialiter in homine, non habet ordinem ad resurrectionem, nisi secundum quod pertinet ad veritatem humanæ naturæ, quia secundum hoc habet ordinem ad animam rationalem. Illud autem totum quod est in homine materialiter, pertinet quidem ad veritatem humanæ naturæ quantum ad id quod habet de specie; sed non totum considerata materie totalitate, quia tota materia quæ fuit in homine à principio vitæ usque ad finem, excederet quantitatem debitam speciei, ut tertia opinio dicit, quæ probabilior inter ceteras mihi videtur: & ideo totum quod est in homine, resurget considerata totalitate speciei, quia attenditur secundum quantitatem, figuram, situm, & ordinem partium; non autem resurget totum considerata totalitate materie. Secunda autem opinio, & prima non utuntur hac distinctione; sed distinguunt inter partes, quarum (1) utraque habent speciem, vel materiam. Conveniunt autem hæc duæ opiniones in hoc quod utraque dicit, quod illud quod est ex semine generatum, totum resurget etiam totalitate materie considerata. Differunt autem in hoc quod de eo quod ex alimento generatur, nihil resurgere ponit prima opinio; secunda vero aliquid ejus resurgere ponit, & non totum, ut ex dictis patet.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut quidquid est in aliis partibus corporis, resurget considerata totalitate speciei, non autem considerata totalitate materie; ita etiam est de capillis. In aliis autem partibus advenit aliquid ex nutrimento quod facit augmentum, & hoc computatur ut alia pars, considerata totalitate speciei, quia obtinet alium locum, & situm in corpore, & substatur aliis partibus dimensionis; aliquid autem advenit quod non facit augmentum, sed cedit in restaurationem deperditi in nutriendo, & non computatur ut alia pars totius secundum speciem considerati, cum non obtineat alium locum, vel situm in corpore, (2) quam pars quæ defluxit tenebat; quamvis possit alia pars computari considerata totalitate materie; & similiter est de capillis. Augustinus ergo loquitur de incisionibus capillorum, (3) quæ erant partes facientes augmentum: & ideo oportet quod resurgat, non tamen in quantitate capillorum.

In IV. Sent. Tom. V.

(1) Supplementum ubi supra art. 5. utraque habet. (2) Al. quem pars quæ defluit. (3) Supplementum quia.

rum, ne sit quantitas immoderata, sed in aliis partibus, ut necessarium iudicabit divina providentia. Vel loquitur in casu illo quando aliis partibus deficientibus enim eorum defectus locentur ex superfluitatibus capillorum reparari.

Ad secundum dicendum, quod secundum tertiam opinionem eadem sunt partes secundum speciem, & secundum materiam. Non enim illa distinctione utitur Philosophus in I. de gen. text. xxxv. & deinceps ad distinguendum diversas partes, sed ad ostendendum quod eadem partes possunt considerari & secundum speciem quantum ad id quod est forma, & speciem in ipsis, & secundum materiam quantum ad id quod subest forma, & speciei. Constat autem quod materia carnis non habet ordinem ad animam rationalem, nisi in quantum est sub tali forma: & ideo ratione ejus habet ordinem ad resurrectionem. Sed prima, & secunda opinio, quæ ponunt alias esse partes quæ sunt secundum speciem, & alias quæ sunt secundum materiam, dicunt quod anima, quamvis utrasque partes perficiat, tamen perficit partes secundum materiam, medianibus partibus secundum speciem; & ideo non æqualiter habent ordinem ad resurrectionem.

Ad tertium dicendum, quod in materia generabilium, & corruptibilium dimensiones interminatas oportet intelligere ante receptionem forme substantialis: & ideo divisio quæ est secundum huiusmodi dimensiones, proprie pertinet ad materiam; sed quantitas completa, & terminata advenit materie post formam substantialem: unde divisio quæ fit secundum dimensiones terminatas, respicit speciem, præcipue quando ad resurrectionem speciei pertinet determinatus situs partium, sicut est in corpore humano.

ARTICULUS III.

Utrum omnes resurgent in eadem ætate, scilicet juvenili.

III. P. quæst. xlvi. art. 9. ad 4. & Lib. IV. contra Gent. cap. lxxxviii.

1. Ad tertium sic proceditur. Videtur quod non omnes resurgent in eadem ætate, scilicet juvenili. Quia Deus resurgentibus, præcipue beatis, nihil subtrahet quod ad perfectionem hominis pertinet. Sed ætas pertinet ad perfectionem hominis, cum senectus sit venerabilis ætas. Ergo senes non resurgent in ætate juvenili.

2. Præterea. Ætas computatur secundum mensuram temporis præteriti. Sed impossibile est tempus quod fuit præteritum, non præteruisse. Ergo impossibile est eos qui majoris ætatis fuerunt, ad ætatem juvenilem reduci.

3. Præterea. Illud quod magis fuit de veritate humanæ naturæ in unoquoque, maxime resurget in eo. Sed quanto aliquid primo fuit in homine, tanto videtur magis ad veritatem humanæ naturæ pertinuisse, quia in fine propter virtutem speciei debilitatam comparatur vino aquoso corpus humanum, ut patet per Philosophum in I. de generat. text. lxxxviii. Ergo si omnes debent in eadem ætate resurgere, magis decet quod resurgant in ætate puerili quam juvenili.

Sed contra est quod dicitur Ephes. iv. 13. Donec curramus omnes . . . in virum perfectum in mensuram ætatis plenitudinis Christi. Sed Christus resurrexit in

Et